

Bilaga 5: Lokalförsörjning för gymnasieskolan 2026–2045

Innehåll

Bilaga 4.2 Lokalförsörjning för gymnasieskolan 2026–2045	1
4.2.1 Sammanfattning	2
4.2.2 Nuläge.....	2
Kapacitet inom regionen.....	4
Kapacitet och fyllnadsgrad i egen regi	2
Hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning	3
Lagkrav och Budgetuppdrag	3
Första planeringsperioden 2026–2034	4
Framtida behov av elevplatser	5
Behovsbedömning i egen regi.....	6
Behovsbedömning hos andra huvudmän.....	7
Planerade lokalförändringar i egen regi	8
Andra planeringsperioden 2035–2045.....	10
Behovsbedömning.....	10
Planerade lokalförändringar	11

Sammanfattning

I Stockholms stads kommunala skolor uppgick fyllnadsgraden till 93 procent hösten 2025. I förhållande till en målsättning om minst 95 procent fyllnadsgrad motsvarar detta ett överskott på omkring 600 elevplatser.

Antalet gymnasieelever i Stockholms stad och regionen fortsätter att öka fram till slutet av 2026, då elevkullarna når sin kulmen. Därefter väntas ett successivt minskande elevantal under återstoden av prognosperioden fram till 2034. Elevökningen de närmaste åren påverkar främst de kommunala gymnasieskolorna, som beräknas nå cirka 19 900 elever 2028 för att därefter sjunka till omkring 18 700 elever 2034. Samtidigt finns ett fortsatt kapacitetsöverskott i länet.

Den nya lagstiftningen om dimensionering av programutbudet innebär att utbildningsutbudet ska utgå från både elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Detta kan på sikt kräva fler platser inom yrkesprogrammen, vilket ställer krav på anpassade och ändamålsenliga lokaler. Stadens målsättning att en större andel stockholmselever ska välja kommunala skolor kan ytterligare öka behovet av kapacitet i egen regi.

Fram till 2034 planeras flera större lokalprojekt som sammantaget innebär en nettoutökning av 200 elevplatser. Större lokalförändringar är bland annat nya Slakthusområdets gymnasium, fortsatt tillbyggnation av Betty Petterssons gymnasium samt avveckling av Kärrtorps gymnasium. Flera skolor ska även underhållas.

På längre sikt råder större osäkerhet. Under perioden 2034–2045 beräknas antalet ungdomar i gymnasieålder minska kraftigt i både stad och region. Om gymnasierregionens platsutbud bibehålls på dagens nivå riskerar ett betydande lokalöverskott uppstå, vilket kan leda till ökad konkurrens, ekonomiska utmaningar och möjliga avvecklingar, särskilt bland fristående aktörer. Mot bakgrund av detta planeras inga kapacitetsökande projekt under den andra planeringsperioden.

Planeringsförutsättningar

Gemensam gymnasierregion

Stockholms stad ingår i den gemensamma gymnasierregionen Storsthlm som utgörs av länets 26 kommuner samt Håbo. En viktig utgångspunkt för samarbetet är att länets 16–18 åringar ska få tillgång till ett brett utbud av gymnasieutbildning där elever söker och blir antagna på lika villkor. Genom samverkansavtalet får Stockholms stads elever tillgång till samtliga nationella program och nästan alla inriktningar och ett utbud på cirka 200 gymnasieskolor.

Kapacitet och fyllnadsgrad i egen regi

I Stockholms stads 27 gymnasieskolor finns idag kapacitet för cirka 20 400 gymnasieelever samt 400 platser i anpassad gymnasieskola. Förvaltningen bedömer att det i praktiken är svårt att ha en högre fyllnadsgrad än 95 procent i gymnasielokaler. Skolornas programsammansättning, antalet elevplatser inom introduktionsprogrammen och den

anpassade gymnasieskolan samt lokalresurser som nyttjas av vuxenutbildningen är faktorer som begränsar kapaciteten.

Gymnasieskolornas attraktivitet är en grundförutsättning för en god fyllnadsgrad, men andra faktorer påverkar också. I regel är fler gymnasieelever inskrivna i årskurs 1 än i årskurs 2 och 3 vilket påverkar fyllnadsgraden. Fyllnadsgraden kan också påverkas av samverkansuppdrag med andra förvaltningar exempelvis vuxenutbildningen som nyttjar lokaler på vissa gymnasieskolor.

Hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning

En viss ledig kapacitet behöver alltid finnas i gymnasieskolans lokalbestånd. Staden måste ha disponibla lokaler och beredskap för kontinuerlig antagning under pågående termin för de elever som omfattas av hemkommunens ansvar. Det gäller exempelvis elever på introduktionsprogram, nyanlända eller nyinflyttade elever samt elever som tillhör målgruppen för den anpassade gymnasieskolan. Undervisning för dessa elevgrupper sker ofta i mindre grupper. Detta ställer krav på flexibilitet i lokalbeståndet och på möjligheten att snabbt kunna anpassa och omfördela lokaler mellan skolor och program.

- Elever som saknar behörighet till ett nationellt program kan söka introduktionsprogram. Staden erbjuder i dag cirka 1 000 elevplatser inom introduktionsprogrammen i egen regi, fördelade på flera skolor.
- Under år 2025 har stadens kommunala gymnasieskolor tagit emot 1521 nyanlända elever.
- Anpassad gymnasieskola: Staden disponerar i dag drygt 400 elevplatser, fördelade på sex skolor.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att anpassa och utveckla programutbudet i egen regi. Detta för att möta kommande elevvolym, förändrade sökmönster hos blivande elever samt för att öka attraktiviteten till yrkesprogrammen. En viktig förutsättning är tillgången till ändamålsenliga skollokaler och förvaltningen behöver kunna möta eventuella behovsförändringar kopplat till ändringar av programutbud. Yrkesprogrammen medför ofta andra lokalbehov jämfört med högskoleförberedande program varför en utökning inom yrkesprogrammen kan kräva anpassningar av befintliga skollokaler. Staden har utökat antalet elevplatser inom yrkesprogrammen från hösten 2025 med försäljning- och serviceprogrammet på Bromma gymnasium. Den politiska målsättningen är att andelen platser på stadens yrkesprogram ska öka och förvaltning har i uppdrag att starta ytterligare ett yrkesprogram på någon av stadens befintliga gymnasieskolor som idag främst erbjuder högskoleförberedande program.

Lagkrav och Budgetuppdrag

Från och med 2025 ska dimensioneringen av gymnasieskolans programutbud ta hänsyn både till elevernas önskemål och till arbetsmarknadens behov. För vissa utbildningar, särskilt inom yrkesprogrammen, kan detta innebära ett ökat behov av elevplatser och därmed krav på att befintliga skollokaler anpassas eller utvecklas för att möjliggöra ändamålsenlig undervisning.

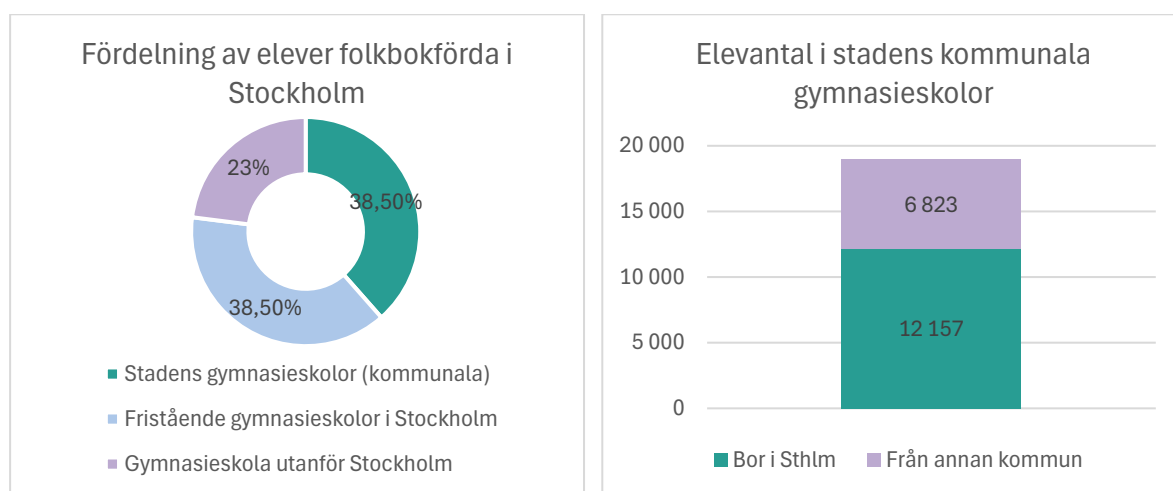
I stadens budget för 2026 uttrycks en politisk ambition att en större andel av de ungdomar i gymnasieålder som är folkbokförda i Stockholm ska gå i någon av stadens kommunala

gymnasieskolor. Om fler stockholmselever väljer kommunala alternativ kan det framtida behovet av platser i egen regi därför komma att avvika från den bedömning som baseras enbart på framskrivningar av elevantalen.

Nuläge

Kapacitet och fyllnadsgrad i egen regi

Vid elevavläsningen hösten 2025 var nästan 19 000 elever inskrivna i stadens kommunala skolor och fyllnadsgraden på stadsövergripande nivå uppgick till 93 procent exkluderande anpassad gymnasieskola. Det totala kapacitetsöverskottet i stadens kommunala skolor uppgick till 1 400 elevplatser, i förhållande till en fyllnadsgrad på 95 procent rårde ett överskott på nästan 1000 elevplatser.

Hösten 2025 fanns över 31 000 gymnasieelever folkbokförda i Stockholms stad. Av dessa gick 77 procent på en gymnasieskola i lägeskommun Stockholm, varav hälften i stadens egna skolor och hälften i fristående skolor. Drygt 7 000, cirka 23 procent, av eleverna pendlade till skolor utanför staden.

Kapacitet inom regionen

Hösten 2025 fanns nästan 90 000 elever inskrivna i samverkansområdets gymnasieskolor. Totalt antogs över 28 000 elever till nationella program inför läsåret 2025/2026, en ökning med ungefär en procent jämfört med föregående år. Merparten, cirka 78 procent, antogs till ett högskoleförberedande program och 22 procent till yrkesprogram.

I dagsläget råder ett visst överskott av gymnasieplatser i länet och det fanns cirka 2 000 lediga platser vid slutantagningen 2025. Även om antalet elever inom yrkesprogrammen blivit fler så återfinns merparten av länets lediga platser inom dessa utbildningar.

Elevpendling

Vad gäller pendlingsmönstret i regionen är Stockholms stad länets tydliga centrum. Idag pendlar elever till Stockholm från alla övriga kommuner. Nästan 20 000 elever pendlar till

gymnasieskolor i Stockholm, varav drygt 6 800 till stadens kommunala skolor. Inpendlande elever utgör cirka 35 procent av den totala elevvolymen i stadens kommunala skolor. Störst inpendling sker från kommunerna Huddinge, Ekerö, Nacka, Järfälla och Solna som tillsammans står för mer än hälften av den inpendlande elevvolymen i staden.

Nästan 23 procent av Stockholms stads elever pendlar till skolor i andra kommuner. Störst utpendling sker till kommunerna Nacka och Huddinge samt till Värmdö gymnasium, vars skollokaler ligger i Stockholms stad.

Stockholm är med marginal den största mottagarkommunen i länet. Pendlingsförhållandet bör dock betraktas som ett ömsesidigt beroende. Även om andelen utpendlande elever är lägre i Stockholm än i andra kommuner, så är det ett omfattande antal elever med anledning av stadens storlek. Idag pendlar cirka 300 fler elever ut från Stockholm än som pendlar in till stadens kommunala skolor.

Första planeringsperioden 2026–2034

Antagandet om elevantalet i gymnasierregionens olika skolor baseras på befolkningsprognosen och dagens andelsfördelning mellan olika aktörer sett till kommun och regi.

Framtida behov av elevplatser

Tabell 1. Framskrivning av elevantal i staden och gymnasierregionen Storsthlm till och med år 2034 och 2045.

Regi		Stockholms elever	Elever från andra kommuner	Totalt
Stockholms kommunala skolor	2025	12 157	6 823	18 980
	2034	11 816	6 931	18 747
	Förändring	-341	108	-233
Fristående skolor i Stockholm	2025	12 172	12 871	25 043
	2034	11 072	12 589	23 661
	Förändring	-1 100	-282	-1 382
Övriga huvudmän i regionen	2025	7 161	38 419	45 580
	2034	6 849	37 987	44 836
	Förändring	-312	-431	-743
Totalt	2025	31 490	58 113	89 603
	2034	29 737	57 507	87 244
	2045	27 015	51 256	78 272
	Förändring 2025–2034	-1 753	-605	-2 358
	Förändring 2034–2045	-2 722	-6 251	-8 973

Källa: Stockholms stads framskrivning av gymnasieelever 2025, Stockholms stads befolkningsprognos 2025 och Region Stockholms befolkning Stockholms län 2025.

Efter flera år av ökade elevvolymen i såväl stad som region når antalet 16–18 åringar sin kulmen vid slutet av 2026. Därefter minskar antalet unga i gymnasieålder succesivt. Vid slutet av den första planeringsperioden förväntas det finnas cirka 4 500 färre 16–18 åringar i länet jämfört med idag, varav nästan 2 500 folkbokförda i Stockholm.

Antalet elever i Stockholms kommunala gymnasieskolor förväntas vara som störst 2028 med totalt 19 900 elever, nästan 900 fler än idag. Därefter minskar elevvolymen och vid slutet av den första planeringsperioden uppskattas det finnas drygt 200 färre elever i stadens kommunala skolor jämfört med idag. Årets elevframskrivning beaktar stadens nyetablering i Slakthusområdet (2026). Effekten blir att andelen stockholms elever i stadens kommunala skolor ökar något från 39 procent till 40 procent på bekostnad av andelen som går i fristående gymnasium som minskar i motsvarande omfattning.

Idag går cirka 25 000 elever i stadens fristående skolor, varav dryga 12 000 är folkbokförda i Stockholm. Elevvolymen antas vara som störst innevarande läsår för att sedan minska succesivt till cirka 23 500 elever vid prognosperiodens slut. Den förväntade minskningen utgörs till största del av stockholms elever, cirka 1 100.

Utvecklingen i övriga länet visar en liknanden trend som för Stockholms stad. Utifrån dagens pendlingsmönster bedöms elevvolymen i övriga länet vara relativt stabil under den första planeringsperioden. Elevvolymen antas öka fram till 2027 från dagens 45 500 till 46 500 elever. Omkring 2030 börjar elevantalet i länet minska och vid prognosperiodens slut förväntas det finnas cirka 700 färre elever i övriga länets gymnasieskolor jämfört med idag.

Behovsbedömning i egen regi

Fram till 2028 finns ett behov av cirka 19 900 elevplatser i Stockholms kommunala skolor. Därefter förväntas elevantalet sjunka till cirka 18 700 elever vid prognosperiodens slut 2034, en minskning på drygt 200 elever jämfört med idag. I relation till den stadsövergripande målsättningen om en fyllnadsgrad på 95 procent i stadens kommunala gymnasieskolor, kommer det finnas ett kapacitetsöverskott på nästan 1000 elevplatser 2034. I förhållande till en fyllnadsgrad på 100 procent ökar kapacitetsöverskottet till över 1 800 elevplatser.

Antalet elever som tillhör målgruppen som kan söka till ett introduktionsprogram förväntas öka i takt med befolkningsutvecklingen. Därmed finns ett behov av fler elevplatser inom introduktionsprogrammen under de närmsta åren.

Kapacitetsbehovet inom den anpassade gymnasieskolan förväntas hålla sig på dagens nivå.

En beredskap och planering inför kommande års lokalbehov innebär inte bara att nya elevplatser tillskapas, utan även att befintligt överskott nyttjas. Ska förvaltningen ha rådighet att både tillskapa fler elevplatser inom yrkesprogram och möjliggöra för att en större andel

stockholms elever ska kunna gå i stadens gymnasieskolor, krävs ett visst överskott av elevplatser i det egna lokalbeståndet.

Behovsbedömning hos andra huvudmän

Förvaltningens lokalplanering förutsätter att en viss andel stockholms elever går i fristående skolor och skolor i andra kommuner, samtidigt som en andel av regionens elever förväntas gå i stadens gymnasieskolor. Det är viktigt att gymnasiekapaciteten hos regionens övriga huvudmän dimensioneras i relation till befolkningsutvecklingen. Historiskt har antalet elevplatser i övriga regionen ökat i takt med elevvolymerna, varav merparten i fristående regi.

Vilken effekt den kommande elevminskningen får för regionens övriga huvudmän, och vilka strategier de kan komma att tillämpa för att möta utmaningarna på en marknad med krympande efterfrågan, är svårt att förutse. Det saknas tidigare erfarenheter av en sådan situation, utan gymnasierregionen står inför en helt ny och komplex utmaning.

Under senare år har antalet ansökningar från fristående aktörer om att starta nya utbildningar minskat. En viktig förklaring är förändringen i skollagen, som innebär att dimensioneringen av utbildningsutbudet inom både gymnasieskolan och komvux ska utgå från arbetsmarknadens behov, och inte enbart från elevernas önskemål. I praktiken innebär detta att fler utbildningsplatser ska tillskapas inom yrkesprogram, medan utbudet av högskoleförberedande program, där merparten av länets utbildningsplatser finns i dag, förväntas minska eller vara mer restriktivt i sin expansion.

Utöver dessa förändrade etableringsvillkor, det senaste årens prognosnedskrivningar och rådande samhällsekonomiska läget, kan fristående aktörer drabbas av regeringens förslag om skärpta ekonomiska krav på fristående huvudmän. Till detta kommer att flera fristående gymnasieskolor i staden verkar i lokaler med tidsbegränsade bygglov, vilket skapar osäkerhet kring deras långsiktiga stabilitet och möjlighet att fortsätta bedriva verksamhet.

Sammantaget innebär dessa faktorer att fristående aktörers framtida kapacitet är mer osäker än tidigare. Detta förstärker behovet av att staden planerar för tillräcklig lokal- och platskapacitet i egen regi för att långsiktigt kunna möta stockholms elevernas behov av gymnasieutbildning.

Under 2025 har en huvudman fått godkänt om utökning av befintlig verksamhet med ett yrkesprogram. En huvudman har fått tillstånd att bedriva nationell idrottsutbildning inom fyra sporter. Vidare har en huvudman fått godkännande som huvudman för riksrekryterande gymnasial spetsutbildning, särskild variant.

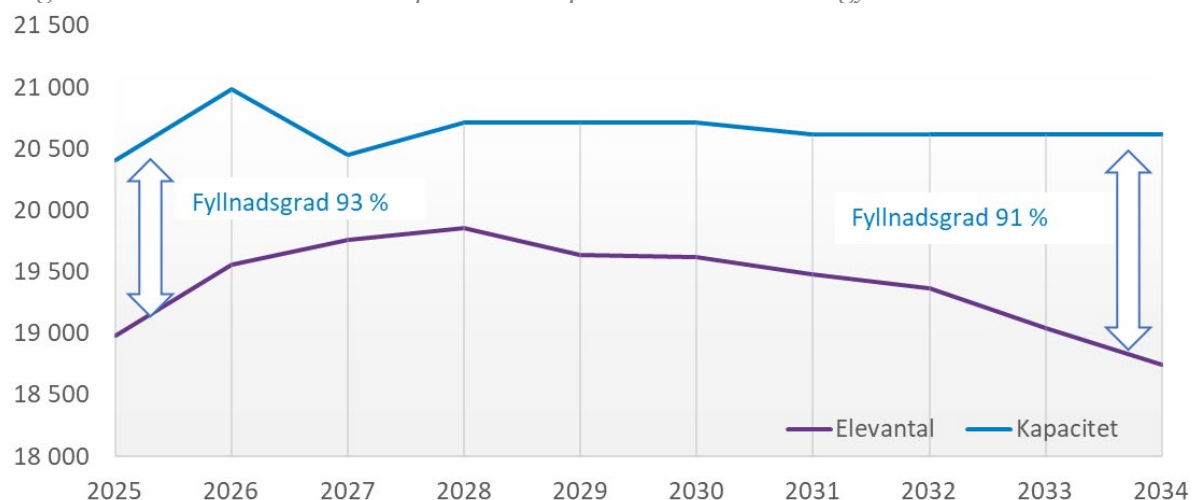
Under vårterminen 2026 har utbildningsförvaltningen fått nio ansökningar om godkännande som huvudman för nationellt godkänd idrottsutbildning på remiss från Skolinspektionen. Vidare har fyra ansökningar om att utöka verksamhet vid befintlig skolenhet inkommit, där samtliga är yrkesprogram. Det har även inkommit två ansökningar som avser nyetablering.

Skolidrott

Många gymnasieskolor, både kommunala och fristående, saknar egna idrottssalar och är beroende av tider i idrottsförvaltningens anläggningar för sin skolidrott. Mot bakgrund av senaste årens elevökning råder idag stor konkurrens om tiderna som idrottsförvaltningen kan erbjuda för skolidrott. Utbildningsförvaltningen och Idrottsförvaltningen har pågående samverkansprojekt avseende nya idrottshallar, exempelvis Kristinebergshallarna på Kungsholmen och en ny idrottshall i Slakthusområdet. Projekten har dock drabbats av förseningar, varför bristen på idrottslokaler bedöms kvarstå till dess att hallarna färdigställs i kombination med förväntad elevminskning i staden.

Planerade lokalförändringar i egen regi

Figur: Förväntat elevantal och planerad kapacitet i kommunala gymnasieskolor i Stockholm.

Förvaltningens planerade lokalförändringar medför en kapacitetsökning i egen regi på 200 elevplatser netto. Fram till 2034 tillskapas drygt 1 300 nya elevplatser, varav 800 genom nybyggnation, cirka 400 genom ombyggnation och cirka 100 elevplatser genom omfördelning av grundskolans lokaler. Under samma period avvecklas cirka 1 100 elevplatser, varav 800 i permanenta lokaler och 300 i tidsbegränsade lokaler. Planerade lokalförändringar innebär att kapaciteten i egen regi utökas till totalt 20 600 elevplatser fram till 2034. Kapacitet i anpassad gymnasieskola kvarstår i 400.

I relation till elevframskrivningen medför kapacitetsförändringarna att fyllnadsgraden i egen regi sjunker från dagen 93 procent till 91 procent 2034. Åren däremellan förväntas en genomsnittlig fyllnadsgrad på cirka 93 procent, med en topp på 97 procent år 2028 när elevvolymen bedöms vara som störst. Vad det faktiska utfallet blir är delvis beroende av i vilken utsträckning andelen stockholmselever i egen regi ökar kommande år.

Ettapp två av ombyggnationsprojektet på Betty Petterssons gymnasium, kv Drivhuset, färdigställs till hösten 2026. Därmed får Betty Petterssons gymnasium tillgång till samtliga lokalfunktioner och kapaciteten kan utökas med 200 elevplatser till totalt 600 elevplatser.

Hösten 2026 öppnar Slakthusområdets gymnasium med en kapacitet på 800 elevplatser. Till första läsåret planerar skolan att ta emot cirka 250 elever i årskurs 1. Verksamheten utökas succesivt och blir fullt utbyggd hösten 2028.

Ombyggnationen av kök och matsal på Thorildsplans gymnasium innebär att skolans permanenta kapacitet utökas med drygt 200 elevplatser, samtidigt som motsvarande kapacitet i paviljong avvecklas vid projektets färdigställande hösten 2029.

Mellan hösten 2026 och 2028 genomförs underhållsarbeten och anpassningar av kök och matsal i fastigheten Segelbåten 9. Köket och matsalen samnyttjas av S:t Eriks gymnasium, Polhems anpassade gymnasieskola och Riksgymnasiet för rörelsehindrade (RgRh).

Arbetet med att ta fram alternativ till det så kallade ”Tropikhuset” på Spånga gymnasium har kommenterats i tidigare års lokalförsörjningsplaner. Projektet utgår från förvaltningens planerade lokalförändringar till dess att arbetet utmynnat i konkreta lokalbehov.

Sommaren 2026 evakueras ISSR till lediga lokaler på Kärrtorps gymnasium i samband med SISABs planerade underhåll av kök, matsal och ventilation. Underhållsarbetet beräknas pågå i 2 år och ISSR flyttar tillbaka till sina ordinarie lokaler på Södermalm hösten 2028.

Avvecklingen av Kärrtorps gymnasium med 800 elevplatser lyftes i fjolårets lokalförsörjningsplan. Skolan antog inga nya elever inför läsåret 2025/2026 och verksamheten kommer att avvecklas helt sommaren 2027. Förvaltningen planerar att nyttja Kärrtorps gymnasium som en evakueringsskola för att tillgodose ett flertal skolors evakueringsbehov, närmast för ISSR följt av Skarpnäcks skolan.

Utbildningsförvaltningen har, med hänsyn till minskande elevunderlag på sikt och för att undvika ett överskott av idrottskapacitet i samband med Kristinebergshallarna, beslutat att avbryta projektet för Hedvigsbergssalarna. Om behovet förändras framöver finns möjlighet att återuppta detaljplanearbetet. Förvaltningen undersöker alternativ för att kunna tillgodose skolornas nuvarande behov av idrottstimmar.

För att möta platsbehovet inom introduktionsprogram kommer delar av Åsö grundskolas lokaler på Campus Åsö att fördelas till ESS-gymnasiet från hösten 2026. Åsö grundskola avvecklas succesivt fram till sommaren 2027 och i samband med detta frigörs lokaler som möjliggör en utökad kapacitet för introduktionsprogrammen på Campus Åsö.

Beroende på behovsbilden kommer ESS-gymnasiet åter minska sin organisation i samband med SISAB:s planerad underhållsprojektet på Campus Åsö. Under 2027 kommer SISAB genomföra vissa brådskande underhållsåtgärder. Först 2030 inleder SISAB ett större underhållsarbete i samtliga lokaler på Campus Åsö. Arbetet beräknas pågå i cirka 3–5 år och förutsätter att verksamheterna evakueras. Förvaltningen undersöker evakueringsalternativ

för ESS-gymnasiet. Då även arbetsmarknadsförvaltningen har verksamhetslokaler på Campus Åsö, kommer båda förvaltningars behov att beaktas.

Utöver Campus Åsö planerar SISAB att genomföra underhållsprojekt på ett flertal gymnasieskolor under den första planeringsperioden. Förvaltningen har löpande avstämningar med SISAB och bevakar eventuella evakueringsbehov med anledning av underhållsprojekten.

Tabell: Sammanställning över större planerade byggprojekt på stadens gymnasieskolor

Huvudsakligt syfte	Skola	Syftemål	Kapacitetsförändring	År	Nämnd-beslut*
Underhåll	ISSR	Underhåll kök och matsal	0	2028	G 2020-03-12
	ISSR	Underhåll och anpassning ventilation	0	2028	G 2024-10-24
	S:t Eriks gymnasium	Underhåll och kapacitetsökning kök	0	2028	G 2025-20-11
	ESS gymnasiet (Campus Åsö)	Stambyte mm.	0	2027	
	ESS gymnasiet (Campus Åsö)	Underhåll och renovering	0	2034	
Nya skolor	Slakthusområdet	Kapacitetsökning	800	2026	IH 2022-04-28
Om- och/eller utbyggnad	Betty Petterssons gymnasium	Kapacitetsökning etapp 2	200	2026	G 2023-02-23
	ESS gymnasiet (Campus Åsö)	Kapacitetsökning	100	2026	
	Thorildsplans gymnasium	Kök Matsal Kapacitetsökning	225	2029	G 2025-11-20
Avveckling	Thorildsplans gymnasium	Tidsbegränsat bygglov paviljong	-225	2029	
	Kärrtorps gymnasium	Avveckling	-800	2027	A 2024-10-02
	Kungsholmens gymnasium	Tidsbegränsat bygglov paviljong	-100	2031	
Totalsumma			200		

Andra planeringsperioden 2035–2045

Under den andra planeringsperioden förväntas antalet unga i gymnasieålder att minska kraftigt, både i Stockholms stad och i länet som helhet. Befolkningsprognosen visar att det kommer finnas över 9 000 färre 16–18 åringar i länet 2045 jämfört med 2034, varav drygt 3 000 utgörs av minskningen i Stockholms stad.

Behovsbedömning

I takt med att antalet unga i gymnasieålder minskar, så minskar också det förväntade elevantalet i länets gymnasieskolor. Utifrån hur eleverna är fördelade idag antas elevvolymen i stadens kommunala skolor minska med cirka 1 800 elever mellan 2034 och 2045, varav cirka 1 000 utgörs av stockholmselever. I stadens fristående skolor förväntas det finnas cirka

2 300 färre elever 2045 jämfört med 2034, där ungefär 1 000 utgörs av elever folkbokförda i Stockholm. Under samma period förväntas en minskning på cirka 4 900 elever bland samverkansområdets övriga huvudmän, varav drygt 600 antas bestå av elever som pendlar från Stockholm.

Om platsutbudet inom samverkansområdet kvarstår som den gör idag skulle det innebära ett kapacitetsöverskott på cirka 9 000 elevplatser vid slutet av den andra prognosperioden. Det skulle innebära en ökad konkurrens mellan regionens huvudmän där både kommunala och fristående aktörer får svårare att fylla sina platser och upprätta en hållbar ekonomi. Förhållandet kan leda till sammanslagningar, nedläggningar eller konsolidering till färre men större enheter. Här kan mindre aktörer bli särskilt utsatta då ett minskat elevantal snabbt kan påverka deras ekonomiska stabilitet.

Förskjutningen från ett system där elevintresse och huvudmännens egna etableringsstrategier i stor utsträckning styr utbudet, till en modell där samhällsnytta och arbetsmarknadsbehov får större betydelse, kan komma att påverka gymnasiekapaciteten i regionen.

För fristående aktörer innebär detta en potentiell begränsning av deras flexibilitet och affärsmodeller, då möjligheten att etablera utbildningar utifrån efterfrågan begränsas. Samtidigt får kommunala huvudmän ett tydligare ansvar att säkra utbildningar som är strategiskt viktiga för arbetsmarknaden och samhället, även om de inte är ekonomiskt attraktiva. Den pågående politiska diskussionen om olika ersättningsmodeller för kommunala respektive fristående huvudmän kan också få konsekvenser som kan påverka fristående aktörers incitament att bedriva skolverksamhet framöver.

Mot bakgrund av detta behöver gymnasiekapaciteten i samverkansregionen följas noggrant. Särskilt viktigt blir att följa utvecklingen bland friskolorna, där etableringsförutsättningarna försvagas och ett minskat elevunderlag kan kräva att antalet utbildningsplatser dras ned alternativt att verksamhet avvecklas helt.

Planerade lokalförändringar

Mot bakgrund av att antalet gymnasieelever i såväl region som i Stockholms stad förväntas minska mellan åren 2034 och 2045, planeras inga kapacitetshöjande projekt under den andra planeringsperioden. I nuläget finns heller inga planer på att minska stadens gymnasiekapacitet.

Behovet av Kärrtorps gymnasium som evakueringsskola kommer att kvarstå under merparten av den andra planeringsperioden. Vad lokalerna ska nyttjas till därefter har ännu inte beslutats och är delvis beroende av behovet i staden efter 2045.

Figur: Kommunala och fristående gymnasieskolor i Stockholm. De kommunala skolorna redovisas med namn och elevantal i hösttermin 2025.

